

NOTA

Tots els que vulgan rebre's Setmanari de L'IGNORANCIA p' es corrèu pòden escriure llièctament a sa Direcció, enviant per adelantat un trimestre.

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE TOTS ELS MALLORQUINS IGNORANTS

PUNTS DE VENTA
y suscripció.

Can Gelabert,
Pas d'en Quint,
núm. 19.
Can Rotger,
Cadena de Cort,
núm. 11.
Can Pèp Tous,
Plassa de Cort,
núm. 14.
Can Planells,
Sindicat, 59.

A Palma, cada número..... 0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
Un any..... 2'60 »
Números atrassats..... 0'10 »

SONARÀ CADA DISSAPTE TANT SI TÉ VENT COM NO

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ: MOLINERS, 12.

Fóra Palma. Dins Mallorca. { 3 mesos.... 0'85
  { 1 any..... 3'25
Dins España... { 3 mesos.... 1'00
  { 1 any..... 3'50

NOTA INTERESSANT.—Tots els pagos son per adelantat, per evitá plets y questions.

SES DESDITXES DE MADÓ JUANA.

(ACABAMENT.)

Moltes son, amats ignorants, ses reflexions que vos podria fé respecte d'aquells infelisses que tenen sa desgracia de volè sortí de malsdecaps entregant s'hazienda en mans d'algun cap-verjo, com heu fé Don Gimenez, que ja coneixeu. Aquest pobre seño, avesat desde s'infancia à disfrutá de totes ses comoditats, que si no duya cotxo era perqu' estimava més doná ses faves à n'els pobres y estirarsè ses cammes per gosá de més salut, ara se veu à tení que valersè d'els amichs per podè menjá qualque mica; y tal vegada no estiga lluny es día qu'el vejèm morí à l'Hospital.... Y, ¡tot per una donació!...

Però no vuy parlá d'axò que mos distreuria de s'assunto nòstro, y tan mateix vòltros no vos esmenau, y per conseguint no faria més que rentá es cap à s'ase. Passèm, pues, à madó Juana.

Jò pensava que sa presència de Don Gimenez m'hauria alliberat d'es compromís en que me tenian ses disputes de mèstre Jòrdi amb madó Juana; però com aquesta es cabessuda, y al pareixe un molt mal criada, no se mogueren de sa cadira y esperaren qu'aquell s'en anás. Apenes tornàrem está totsòls, mèstre Jòrdi me digué:

—Un' altre de ses desgracies que me abruman à causa de sa llengo de sa méua dòna, es sa mala educació d'els infants. Ella se queixa molt d'axò, però no té en conta qu'ella mateixa n'es causa. Els méus fiys, ja desde petits, no han sentit de sa boca de sa mare més que paraules grosseres, flastomies y maldicions, y com es natural, encare no saben se'narsè y ja li tornan lo que reberen. ¿Tròba, vostè, que axò té res de estrany? Ydò, bé; vat'aquí sa méua dòna corrant à tots els missès del mon, qu'els séus fiys la maltractan. ¡Com si la Justicia pogués adressá amb un día lo qu'ella ha torsut amb tants d'añs!

—Basta, mèstre Jòrdi, basta. Conech

que sa rabó vos sòbra. A n'axò s'hi ha de posá remey. Vos, madó Juana, m'heu contat moltes desgracies, però sempre m'heu amagat sa principal, qu'es sa que teniu dins vos mateixa. Vos llamentau de no podè fé entrá en civella à n'es vòstro hòmo y à n'els fiys, però may vos queixau de no podè dominá es vòstro còr. Pues bé: aprovau de conseguí axò y veureu com es vòstro espòs y els vòstros fiys mudarán de viure. Si vos estau tan bruta, ¿com voleu rentá els altres? ¿No compreneu qu'axò es materialment impossible? Per arribá à tení pau amb sos altres, es menesté primé tenirla amb sí mateix. ¿Com voleu podè conduhí es vòstro hòmo per bòn camí si amb so cariño y afabilitat no li feys agradable sa vida honrada de sa familia? ¿No heu sentit à dí que *fum y mala cara trèuen sa gent de casa?* Ydò, procurau qu'à cavòstra no hey haja may fum negre ni cares farestes, y veureu com es vòstro homo no cercará cases estèrnes. Madó Juana, desenganauvós; familia sense amor no es familia. Allá abont no hey ha amor no hey pòt havè felicitat. Els fiys d'un matrimoni sense pau, son casi sempre fiys malscriats, y Deu Nòstro Señor, que volgué fé de sa familia un planté de còrs y un jardí d'ànimes, quant per falta de reguín amorós, els còrs se sècan y ses ànimes se pèrden, ecsigeix un rigurós conta à n'els hortolans, que son els espòsos.

—Señoret, (esclamá madó Juana). Vostè predica com un sant; però, ¿per ventura jò he nascut per sofrí els maltractos d'aquest, sense badá barres? Jò'm recòrd que quant me vaitx casá, ma-mare em digué: «Juanita, tots dos vos casau un mateix dia; que sa tèua sia sempre sa derrera.»

—No sería mala bestiassa sa vòstra mare, y que 'm perdon allá hont es, (li vaitx contestá tolduna per escusá sa respòsta de mèstre Jòrdi, que ja estava més encès qu'un pebre de cirereta recordant-sè de sa séua sògra). Sense haverla coneguda, desd' are puch assegurá que sería tan *desgraciada* com vos, per no volè recordá lo que Deu mana à tota dòna casada.

—¿Y qu'es lo que Deu mos mana?

—Sa còsa més senzilla: *que visquem subjècte à s'hòmo*. Si s'observas aquest precepte, si ses dònes no s'empeñassen, amb sa séua vaidat, à volersè igualá a n'els hòmos, casi tots els matrimonis mal avenguts serian una bassa d'òli. Si sa dòna, antes que tot, aprengués d'essè dòna, es es dí, essè s'àngel de sa familia, que per axò li ha donat Deu els dons naturals de dulsura y bellesa que s'hòmo no té, tot estaria acabat. Diu un refran que *com un no vol, dos no se barajan*; y axò es una veritat qu'acusa à casi totes ses dònes que se pòrtan mal amb sos marits, perqu'es ben cert que si elles en lloch de fé es gall y trèure sa llengo, callassen y sofrissen amb paciència els defèctes d'els séus espòsos, y després amb dulsura y cariño procurassen apolí lo aspre y adressá lo torsut, sa pau reynaria en la familia y sería ben raro s'hòmo que lart ó prest no regoneixqués ses séues faltes, y tornás à n'es bòn camí....

Aquí arribava jò de sa méua *perorata*, quant madó Juana, no sé si en veritat ó si perque no podia sofrí ses méues llissous, digué que s'en anava à ca-séua per arreglá es diná.

Quant vaitx quedá totsòl amb s'homo, li vaitx dí:

—Veys, mèstre Jòrdi, no tota sa culpa es de sa vòstra dòna. Si vos sabessu essè hòmo, axò es, si vos quant veys que sa vòstra dòna, escitada p'es mal esperit, vos vol reñá ó insultá, en lloch d'alsá sa ma per pegarlí l'alsavau fins à n'es vòstro front per se'narsè en nòm del Pare; si en lloch d'alsá es cap per fogí de sa casa l'aixecasseu per mirá al Cèl, abont están Deu es vòstro Pare, y María Santíssima sa vòstra Mare, ó ficassen sa vòstra vista en algun Sant-Cristo que vos enseña à sofrí, veuríau com totes ses vòstres disputes s'acabarian en ménos d'un mes. Sé que parl à un hòmo que se té per cristiá, y per axò m'atreveisch à parlá d'aqueixa manera. Vos sou un hòmo à ne qui no falla es temps per goñá un bòn jornal; y pròva d'axò ses tres ó quatre hores que

cada dia perdeu dins es cassino ó sa taverna, ó conversant amb qualsevòl que vengia a ca-vòstra. ¿Per què, pues, no heu d'aprofitá p'es vòstro bé y p'es de sa familia, un pòch d'aquest temps tan preciós que perdeu? ¿Per què quant vos axecau d'es llit no procurau que sa vòstra dòna y els infants compleixcan còm a bons cristians? ¿Per què no podeu dedicá mitja horeta per aná a ohí una missa? ¿Heu pensat may amb sos moltíssims de bens espirituals y temporals que s'assistència a n'aquest sant Sacrifici produheix a n'els pares de familia?... ¡Ah! mèstre Jòrdi, que de còses vos podria dí si es temps m'ho permetés, y veuriau que no es estrañy si rebeu mal pago d'els vòstros fiys y maltractos de sa dòna, quant vos pagau tan malament a n'Aquell que vos ha donat el ser, que vos mantén.... y vos *sufreix!*

—Don Tòni; vostè ara m'fa recordá de quant anava a escola qu'es mèstre sempre mos deya: «sa Missa cada dia y el Rosari tots els vespres umplen ses cases d'una pau y felicitat que sòls comprenen els qui practican tan santes devocions.» Y no sòls axò mos deya sinó que mos hi anava acostumant acompanyantmoshi sempre que podia.

—¡Ell sabeu que n'hi ha de còses bones que les sabèm d'els Mèstres, però qu'els vicis mos fan olyidá, fins que vé un dia que per carambola mos recordám d'elles, y llavò estimantlès en lo que valen procurám posarlès en practica!

—Ah! si señó. Lo qu'es jò, me crega, ara m'he resòlt a fé lo qu'aquell bòn hòmo m'enseña, porque vosté m'ha ferit a n'es viu.

Axí continuàrem breus moments parlant des gran bé que pòt fé un bòn mèstre d'escola que sab despreciá ses hèses, riayes ó bramuls d'aquells que los desprecian y en fan objècte de burla porque no saben comprendre sa séua gran missió, y luego mos despedirem quedant jò molt satisfet d'havé pogut posá pau a una familia després de més d'un any d'incomodarmè.

Despuys-ahí, dijòus, vaitx aná a l'Hospital per visitá els malalts, (conforme iench de costum, y Deu no m'ho tenga en retrèl) y coneguent que n'hi havia de nòus, me vaitx dirigí a un llit d'hont sortían grans jamechs y me tròp frente a frente de madò Juana qu'estava feta una *llatze*, tota plena de còps blaus y escarrinxades.

—¿Qu'es estat axò, madò Juana?

—¡Som molt desgraciada! (me contestá amb una veu que casi no la sentian.)

Per no ferla cansá me vaitx dirigí a una mònja que l'assistia, y me contá qu'es dematí havia tengut questions amb s'hòmo. *Ella* n'hi volgué dí quatre de fresques y *ell* li rompé quatre costelles y li fé quatre escarrinxades, y li rebasá quatre manats de cabeys.

Es temps que sa mònja m'ho explica-va arribaren els metges y tractaren de curarlè.

—Aquí hey ha fractura de s'*húmero*, (digué un;) será precis tayarli es bras.

—¡Ca, no señó! (li vaitx respòndre fent sa mitja;) jò conech sa compleció d'aquesta dòna. En lloch de tayarli es bras será molt milló que li tayan un altre còsa.

—¿Quina còsa? (me preguntaren tots admirats.)

—Sa llengo; (los vaitx respòndre ben sério.)

Còm podeu pensá, tots se posaren a riure; però quant los vaitx havé contat lo que passava, convengueren en que sa méua propòsta no estava tan fora de llòch còm parexia a n'es principi.

¡Quantes *madò Juanes* no haurían de plorá els desprècis d'els marits y sa perdició d'els infants, si se feyan acursá sa llengo per algun d'els metges que tant abundan a *ses parròquies y ses iglesies*.

J. F.

ES MES DE MAITX.

Quant veitx del Maitx l'encant y la verdura, renaix en mí l'amor y la ternura per la Mare-de-Deu; y els cantars bells que en dolsa melodia el mon catòlich canta per Maria axamplan les aletes del còr méu.

Cubèrts els camps se veuen de floretes, fresques y hermoses, plenes de gotetes, de rohada d'els matius. Quant el sol surt los òbri les poncelles y agrañides del tot li donen eties aroines y perfums de los més fius.

Munta el Sòl en el Cèl, y d'allá envía colors a mils demunt les flòrs del día, tot el mon alegrant.

Torrents de llum que volán per los ayres y mesclantli les flòrs ses doises flayres la bellesa del Mes van augmentant.

Los jardineros del mon cullan rosetes cascays, clavells, y dalies, y violetes dins son jardí frondós, y en fan coronas y guirnales belles per dú d'els Temples Sants dins les capelles y per mostrár a Maria sos amós.

Pitxers hermosos los altars compònen y hermosos cants per dins l'espay ressonan que puján cap al Cèl; amb los séus prechs mesclats les animetes humils li envían de virtuts floretes qu'han renauscut dins lo séu còr faèl.

Y un mantell blau ne fan brufat d'estrelles que teixiren de gracia mil doucelles plenes del amor sant.

Y en lo cap de la Vèrge es veu posada una corona amb cent brillants brufada que son còr amorós va fabricant.

Dins l'ampla mar d'amor ahont sempre es negan los còrs qu'hey van y caplicades pegan, també hey neda el méu còr.

¿De vos, Maria augusta, Vèrge pura, qu'allá estáu tota plena de ternura no es dirigeix a mí cap fletxa d'òr?

Si d'impures passions el fòrt oratge s'en du el méu bot y estorba el méu viatge que va ben dirigit

Mare clement; perque no feys que cessan y seguirá ma nau los qui travessan el vòstro mar, encés mon esperit.

Dins aquest mes obriu ampla badía per podè arribá a pòrt, dolsa Maria, feyshí mon bot entrar; y quant dins vòstron pòrt jò prenga entrada y l'ancle pròp de Vos haja deixada podré en el Cèl per sempre disfrutar.

A. T.

NOTICIES

trètes d'un dietari mallorquí del sigle passat relatives a les funcions fetes a Mallorca en celebrat de la presa y conquista d'Orá.

(ACABAMENT.)

Vuy dia 27 al convent de St. Francesch hey ha haguda comunió general de tots los estudiants escotistes. A la tarde en Montision hey ha haguda una processó *intra claustra* ahont han assistit tots los enagistes, Doctors Suaristes, congregants y estudiants actuals y han cantat Tedeum ab música. Feya la capa D. Jusep Pueyo Pre., Tresorer y Canononge y li feya Diaca D. Nicolau Burdils Pre. y Canononge. Després d'acabat el Tedeum ha dita una oració llatina molt elegant el Sr. Jusep Reus estudiant suarista.

Vuy a la tarde circa les 4 a St. Cristofol de la Bossaria en casa del Sr. Lluch Pons alies de la Meca, actual mestre de guayta lo any present, se ha dat un espléndido sopar a tots los esclaus mòros al mitx del carrer, a costa de dit mestre de guayta.

Dit dia a la tarde ha sortit un altre carro triunfal de la casa de D.ª Beatriu Sales V.^a Marquesa de Bellpuig, ahont anavan los siguents personalges, tots ximplés de cases de cavallers, que no serveixen sino de divertiment del pòble. Anavan dits babays vestits uns de dónes altres de homens, ço es: en Pere del Marqués y en Toni To, vestits de dòna; en Gercui Nay y en Llorensòto, també de dòna; en Biel Racó vestit de bruja. En Xirimechs y n'Escuelles vestits de indios: en Baldat y en Xeremendinga vestits d'arlequins y després alguns músichs y altres homens que governavan dits ximplés. Feyan una representació molt vistosa.

Dit dia a les Ave Maríes tornaren a fer salve los bastions y les campanes a repicar, encengueren les alimares y circa les 8 surtí de Santa Fè d'els Calatre-

vins una pulida moxeganga que feren los manestrals *hoc modo*. Anava devant en Toni Benebene à cavall sonant el clarí; després dos esclaus cristians vestits à la espanyola, à peu portant una atxa encesa, després tretze esclaus mòros, à peu, fermats p'el còll ab cadenes y uns cordons de seda ab que arrossegavan el cap de Mahoma; després venían altres dos esclaus cristians à peu ab atxa encesa; després venían 4 tinents del Mestre de guayta à cavall demunt 4 muls que duyan 4 cadenes una cada un fermades al cap de Mahoma; després venia el Mestre de guayta ricament vestit coalcant dalt un cavall blanc, ab sa vara en la mà y en la dreita una espasa desembaynada acompanyat de quatre esclaus cristians à peu ab atxa encesa vestits à lo militar; després venia un manestral coalcant dalt un ase, vestit de Turch ab una bandera blava y mitjes llunes pintades; després seguían un capitá y tinent vestits de turchs demunt ases ab atxa encesa. Després venían una companyia de manestrals també demunt ases ab atxa encesa vestits de turchs y color gròch: després altre tinent y capitá y 50 manestrals del mateix mòdo y color blau. Altre ab 50 de color morat, tots de la forma d'els primers montats demunt ases y atxes enceses. Després venia un manestral vestit de mòro molt pulit representant à Bigotillos Rey que fonch d'Orá coalcant demunt un mul acompanyat de 4 turchs que anavan à cavall y feyan paper de Baxans, cada qual vestit del color de la tròpa; després venia un manestral que feya paper de Mèstre de camp y 6 timbals que el seguían. Anava vestit à lo militar ab un bastó de general en la mà. Després seguían 50 manestrals vestits de granaders ab bèca peluda à cavall dalt ases ab divisa blava. Derrera d'estos venia el tinent y lo alferes ab una bandera vermella ab les armes de la Ciutat al mitx y à cada cantó pintat un lleó. Després venia altre capitá à cavall y 50 manestrals demunt ases ab bèca de granader y divisa vermella, detrás de estos son tinent y alferes ab bandera blava, pintades les armes del Regne de Mallorca. Després venia altre capitá à cavall y altres 50 del mateix mòdo ab divisa gròga y detrás son tinent y alferes ab bandera morada ab les armes d'Aragó. Després venia altre capitá à cavall y altres 50 del mateix mòdo ab divisa morada y detrás son tinent y alferes ab bandera gròga ab les armes del Rey. Tots los qui coalcavan dalt ases duyan un atxa encesa en la mà y los qui anavan à cavall duyan espasa en mà y una estafeta à peu ab l'atxa. Després venían 3 à cavall y el del mitx vestit de vermey y los altres un vestit de morat y lo altre de blau, molt ricament vestits ab plomes al capell y 6 estafetes à peu ab atxes enceses qui los acompanyavan. Després venían los Buèns y 6 timbals tots à cavall, després

un carro triunfal ahont anavan musichs y molts de representants qui donavan gust. Era de veure lo pulit qu'havian enamats los ases y los més duyan per tapa-anques ó mantà el rebojillo de la seua mestressa. Hey hagué curiós que regá alguns carrés ab ori de somera, y era un gust senti la bramadissa que feyan los ases.

Vuy dia 29 dits, al Rl. Convent de St. Domingo à les 9 del matí ha vingut la Real Audiència, Regent, Fiscal y Algutsir major y assentats que son estats en les cadires de la part de Santa Catalina de Sena se ha tret à N.º Sr. patent y se ha cantat p'el P. Prior de dit Convent un offici ab música. Mes han manat los SSrs. Judges que à dit offici assistissen tots los Judges inferiors, Advocats, Notaris, Escrivans, Procuradors, Porters, algotsins y per últim tota la malehida canalla de gent maldita del Clot de Cort. Tenia temó la gent que dita Iglesia de Sant Domingo no s'en entrás ó no caygués, vejent que estava plena de gent dolenta.

Vuy dia 2 Agost de dit any han concorregut à la Iglesia de Sta. Clara tots los manestrals qui concorregueren à la coalcada demunt dita, y han feta comunió general; y el Sr. Bisbe los ha dat la Comunió, que certament es estada una funció molt pia.

Vuy à la nit se ha desperat un castell de foch que se ha fet dins mar demunt botes devant el Mirador de la Llonja. Durá el disparo circa de 3 hores. Era un pler veure la multitud de gent qui aná à veure los fòchs, puis de la punta del cap Enderrocat fins à la fortalesa de San Carlos estava tota esta ribera plena de gent. Fonch molt de veure y doná molt de gust à n'el pòble.

Vuy dia 5 Agost dit any en el Rl. Convent de Sant Domingo se han celebrades les exequies per les ànimes de los qui moriren en la presa de Orá *hoc modo*. En mitx de la Iglesia se ha fet un molt alt túmulo de 3 ordres de botes tot cubèrt de friseta negra y demunt, un conventual tapat de vellut negre ab coxí y demunt un capell, espasa y bastó. A dit túmulo entre atxes y ciris cremavan cincents y vint llums, dich 520. Lo altar major y les tribunes colaterals estavan aximateix cubèrtes de frisetas negres ab molts de ciris encesos. Concorregué à esta funció el Sr. Comandant, Regent, Intendant y Retgidors, el Sr. Bisbe y el Capítol. Digué la missa D. Gabriel Sales y Berga Canonge y li feu Diaca D. Nicolau Sales y Berga Canonge son germà. Acabat lo offici digué una oració fàebre molt elegant en llatí el Dr. Juan Roig Acolit que doná molt de gust al auditori. Al Cel los vejem. Amen.

Es copia

PEP D' AUBEÑA.

* *

XEREMIADES.

Hem lletgit el llibre *Harmonia entre la Ciència y la Fé*, publicat p'el Pare Miquèl Mir, es nòstro sabi compatrici de la Companyia de Jesús, y no podèm ménos de vanagloriarmós al veure que es un paisá nòstro el qui ha escrit còses tan belles y tan foudes còm conté. Aquest llibre hauria de corre en mans de toihòm y no hey hauria d'havè cap persona de una mica d'ilustració que no 'l sabés de memòria còm el Pare Nostro y no 'l tengués en es lloch més honorífich y visible de sa seua llibreria.

Recomanam sa seua adquisició à tots els nòstros lectors.

* *

Mes de xexanta aüns havia qu'estavam sentint es sò raro de sa campana majó de Sant Jaume; per lo mateix aplaudim còm es degut es qu' al cap y à la fi s'haja remediata aquest mal amb sa benedició d'una campana nòva, que si no li han plaüt els doblés serà bona, sonará hé y durará molt.

S'esquerdarsé ses campanes no dependeix de si la tòca sa tramuntana ni de si li tiran un barret calent, ni d'altres ximpleres que mos contan còm à capasses de fé aquest mal: dependeix de si dins sa lliga amb que l'han fusa hey han posat tota aquella cantitat de metal de valor que reclama per essè bona, y de si ha estada ben fusa.

Ara falta fé lo mateix amb sa campana gròssa d'Alaró, y amb dues ó tres petites de La Mercè.

* *

Aquesta setmana hey ha hagut tres ó quatre desgracies de carros qu' han passat per demunt persones. ¿Quin día serà aquell que aturarán es corre per dins Ciutat?

* *

Se suplica à qualsevòl persona que se consider essè l'amo de dos bultos que varen deixá à s'hostal des carré d'en Fiol, n.º 8, d'aquesta Ciutat, que se present à sa major brevedat à retirarlós y li serán entregats donant ses seües.

* *

A sa papeleria de Can Tous, plassa de Cort, núm. 14, devant La Sala, hey ha una gran varietat de Globos per fires, festes y altres divertiments, de 6, 8, 10, 12 1/2, 15, 25 y 50 palms d'alsada, à n'els preüs de 4, 8, 12, 18, 26, 60 y 200 reals. Son fets de papé de seda superiò y amb so nou sistema que son fabricats es casi impossible que se peguin fòch ni que cayga sa metxa es temps qu'está encesa.

També s'hi trobará un complet surtit d'aparatos de fòchs artificials apropòsit per penjá à sa boca d'els globos, bengales y couets de tots colós.

PRONOSTICH PER LA SETMANA QUI VÉ.

Diumenge 31 de Maix.

LA SANTÍSSIMA TRINITAT

Y NOSTRA SEÑORA DEL AMOR HERMÓS

Coranthòres.—Acaban en el Socós.

Costums.—Comènsan ses festes de carré. Sa de avuy es à sa Gerrería.

Efemerides.—1750. Se publicá un pregó de ordre de la R. Audiencia pena de 500 lliures prohibint que ningú de qualsevòl grau, estament ó condició que fos, pogués jugar al jòch de l'auca, y el Sr. Bisbe també posá pena d'escornunió à qui jugaria à tal jòch y que dins tres dies baix de les mateixes penes entregassen les auques y bolletins à los rectós de les parròquies. Cèrtament que fonch una cèsa molt acertada puis se era profanat tant este maldito jòch en Mallorca que totes les señores per jugar à dit jòch destruían les séues cases y tal vòlta per aquest motiu Deu estava irritat quantre de nosaltres puis en los diumenges y festes ningú apenes anava à les iglesias sino per ohir missa y després à jugar al auca. Deu fassa que se olvit aquest jòch de los còrs de los mallorquins y mos don remey en les nostres necessitats.

Temps.—Regularment hò.

Signes.—Es sòl en Géminis; y sa lluna en Capricorní.—Els nins nats avuy serán recelosos; y ses nines trempallamps.

Dilluns 1 Juny.

S. PAU PREVERE Y S. SIMEON MONJO.

Coranthòres.—Comènsan à Sant Nicolau en sufragi de alguns difunts.

Efemerides.—1755. Fé aygo gròssa y pedra.

—1757. Fé bòyra tot lo día.

Temps.—Comènsa à desxondir-se sa calor.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Sagitari.—Els nins qu' avuy naixquen serán baluets; y ses nines xemeroyes.

Dimars 2.

S. MARCELÍ Y S. ERASME MARTIRS.

Coranthòres.—Segueixen à Sant Nicolau.

Efemerides.—1747. Morí el Sr. Marqués Gravina Mariscal de Camp dels Reyals Etsèrcits. Lo enterraren à Sant Domingo.

—1755. Va fé aygo gròssa, tròns, llamps y fortuna.

—1754. Va essé Pasco del Esperit Sant y fé tròns y llamps y aygo gròssa.

—1756. Los inglesos tornavan à esser devant Menorca per defensá el Castell de Mahó. Los francesos volgueren asaltá el Castell y els inglesos volaren una mina y en moriren molts de francesos.

—1774. Se llevá el poder celebrar missa en el oratòri de la Pau y en el de Sant Cristòfol de la Bolsería.

Temps.—Hò, si Deu ho vòl.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Sagitari.—Els nins nats avuy serán guapos y bòn per retgidós; y ses nines honestes.

Dimecres 3.

SANT ISAAC MONJO Y SANTA CLOTILDE.

Coranthòres.—Acaban à Sant Nicolau.

Novenes.—Comènsan ses de Sant Onofre y del Santíssim Còr de Jesús.

Efemerides.—1750. Encara durava la epidèmia però ja no feya tant d'estrigo.

—1755. Vent fortíssim.

—1758. Un granader del Retgiment d' Africa ha mòrt un mariner genovés amb una enflexada, dins el carré de la Mar.

Temps.—Perillan xubascos.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Acuari.—Els nins que neixerán avuy serán vius còm à centelles, y ses nines llamineres.

Dijòus 4.

✠ CORPUS CHRISTI

Y S. FRANCISCO CARASCILO FUNDADÓ

Festividad del Còrpus en la Catedral.

Novenes.—Comènsa sa de S. Antoni de Padua.

Costums.—Processó general en la Sèu. Avuy se solia trèure la roba del Estiu.

Efemerides.—1750. Duravan les malalties y va fé tant de fret aquest dia còm si fos es Febré.

—1754. Va vení es Regent ndu.

—1758. Dins Cala Manacor hey arribaren 3 bastiments de mòros. Volgueren fé un desembarch amb les llanxes y el torrè tocá es còrn y ells fogiren. Dins la Porrassa hey havia un altre bastiment de mòros que havia donat cassa à dos llants.

—1781. Feren les processons del Còrpus sense gegants, dimònis, cavalls cotoners, ni ménos Sant Juan Pelós que portava el vestit de pell. L'ordre de privar esto era vinguda del Rey que no volia espectáculos en les processons y llevaren també els encapironats, assotants y penitents

—1758. Trobaren à s' Arenal tapat d' arena un hòmo mòrt amb 7 ferides en el pit. Se judica qu' es un tal Valent que tayava en la Pescadería.

Temps.—Perilla qualque rebumbada.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Acuari.—Els nins nats avuy serán fanés; ses nines coques blanques.

Divendres 5.

SANTS PACIFICH Y BONIFACI BISBES.

Festividad del Còrpus en Sta. Eulalia.

Novenes.—Comènsa sa del Sagrat Còr de Maria.

Costums.—Antigament se solia fé à Sta. Eulalia una hermosa processó ab una bella lledania.

Efemerides.—1750. Aquest dia y los tres sigüents fé tant de fret que tothòm hagué de tornar trèure les capes y posarse d' hivèrn.

—1752. El Bisbe pretenia donar el canonicat vacant per mòrt de Don Juan Martorell, à Don Nicolau Villalonga y Truyols perque deya qu' era lectoral; y el Capítol ha protestat y volia passar à fer elecció.

—1758. Han agafat un fusté y un soldat qu' anavan robant en sa nit per dins Ciutat. Robavan per dins tavernes y botigues de vendre. S' han escapats dos mes qui han presa garriga.

—1774. Surtint S. Ilma. del Palau tocaren un combregar d' una pòbre òmna y ell devallá del cotxo y feu el combregar, donant ordre als capellans d' honó que la socorreguessen fins que fos adobada ó mòrta. De prònte li deixá dos duros.

Temps.—☉ Quart minvant à les 12' 15 de la nit. Es perillós qu' avuy plèga.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Piscis.—Els nins qu' avuy neixerán serán sense frè; y ses nines estufades.

Dissapte 6.

SANT NORBERT Y SANTA CÀNDIDA.

Festividad del Còrpus en Sta. Creu.

Costums.—Sa parròquia de Santa Creu solia fé una hermosa y lluhida processó.

Efemerides.—1755. Havia cessat es mal temps però els mals de costat eran molts y molts los mòrts. En la vila d' Inca eran tants els malalts que los bòn no eran bastants per darlos ajuda. El Rector, Comu, Batle y Retgidors resolgueren fer una novena y festa al gloriós Sant Sebastiá nòstron Patró, y gracias à Deu han cessat los mòrts en dita vila.

—A Soller mataren un hòmo à puñalades.

—1758. Per estingi el grèmi de carnicés ha fet pregonar la Ciutat qui voldria arrendar l' abasto de la provisió de la carn y qui ménos hey diria la tendria. Axò va desmayar los supèrbs carnicés y avuy la carn va aná à 4 sòus y el Bou à 2 sòus.

Temps.—Segueix s' amenassa d' aygo.

Signes.—Es sòl en Géminis; sa lluna en Piscis.—Els nins qu' avuy neixerán serán fòrts de cama y ses nines encaradisses.

PERROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—1. *M' es permès esperá En Pere y sa mestressa?*

SEMBLANSES.—1. *En que guarda els dobles.*

2. *En que no menja.*

3. *En que sèl está ajegut.*

4. *En que sòl prendre tou.*

XARADA.—Pas-co.

PREGUNTA.—Ombrá.

CAVILACIÓ.—Ginard.

FUGA.—*Na Catalina m' agrada*

perque té es parla amorós

y sa boqueta d' enfós

y es nas de rata pinada.

ENDEVINAYA.—*Un papé de xigarro.*

GEROGLIFICH

: B son jay! : tisis vol jah!

ECSEMÉ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assemblan unes botes à un teatro?

2. ¿Y un teatro à una estable?

3. ¿Y una estable à un convent de mònges?

4. ¿Y un convent de mònges à un hòmo?

XARADA

Ma primera es una iglesia
y es mèu tot heu es també.

PREGUNTA.

¿Quina es sa còsa milló de fé, en tení òli?

CAVILACIÓ

FER GRUTA

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge

FUGA DE VOCALS.

M. str. B. r. m. . . B. r. r. s

q. nt. p. ss. s. m. ss. .

. u. f. nt. q. . d. . . n. br. s

l. s. e. r. . mb. n. e. r. .

ENDEVINAYA.

Després que mitx any de tira
quant es temps es mes alegre
be acobadot es mèu àmo
aquest m' atapa y me penja.

(*Ses solucions dissapte: qui óé si som otus.*)

30 MAITX DE 1885

Estampa de sa Viuda y fíys d' En P. J. Gelabert